

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Hajléktalanok között...*

Forrás: .....

Népszava

Bp.
(Hely)

1921. III. 27
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

362.52

Hely

Idő

'1921'

Személy

Helyszám

Hajléktalanok között . . .

„Menház a szenvedő emberiségnek.” — Akik az utcára szorultak. — Régi ismerősök. — Az ügyvéd.

Azokat kerestük föl, akik a legnyomorultabbak, a legszegényebbek, a legszerencsétlenebbek. A hajléktalanokat. Azokat, akiket nem a központi járásbírósgon székelő lakáshivatal tett hajléktalanokká, hanem akiket a nagy Lakáshivatal, a *Társadalom* vetett ki sorából. Öregek, nyomorékok, fiatalok: mindegyike magán hordja a társadalom kivetettjeinek a bélyegét. Vannak közöttük, akik hajdan, esetleg nem is régen, jobb napokat láttak, akiket tisztelet, becsülés, vett körül: ma hajléktalanok. Vannak közöttük olyanok is, akiket az élet, a sors nem fölfelé, hanem lefelé sodort. Vannak közöttük erős, dolgos emberek is, akiknek a karja most télenül pihen. Nincs munka és e nagyvárosban sehol egy kis kuckó, egy ágy, ahol lehajthatnák a fejüket...

Hat óra körül szállingóznak az emberek, asszonyok. Bénák, nyomorékok mankó segítségével, öregek a botjukra támaszkodva bandukolnak. A fiatalok, az erőskaru, dolograéhes emberek is rongyosak. Az öregek még rongyosabbak. A ruhának nevezett valami régen a tűzbevaló, de nincs más, amivel testüket elfödjük. Öregasszonyok lábain cipő helyett rongyok. Kezüikben egész vagyontáruk: kicsiny csomag, telve egyéb rongyokkal. Igyekeznek sorakozni, mert a későjövőköt az a veszedelem fenyegeti, hogy éjszakára kiszorúlnak az utcára.

Sorakozás.

Egy 35 év körüli erős, tagbaszakadt ember hangosan vitalkodik a mellette állóval. A beszélő a falhoz támaszkodik és amikor közelebb megyünk hozzája, látjuk, hogy a rongyos nadrágján keresztül kilátszik a mulsába. A háboruban vesztette el a lábát. Kocsis volt, ma favágó. A tavasz nem barátja: napról-napra kevesebb a munkája. Egy-két napig dolgozik, három-négy napig munka nélkül van. A társa munkabíró, erős ember. Kocsis. Ha dolgozik, hetenként 350-400 koronát megkeres, csak az a

baj, hogy nincs állandó helye. Senkije sincs Pesten, oda-szorult a menhelyre és most már nem bír szabadulni onnan. Az utca tulsó oldalán a kapumélyedésben öregember rendezgeti a cók-mókját. Az enivalót tarisznyába rakja, a pénzt a nyakán lógó zacskóba gyömöszöli. Állandó lakosa a menhelynek. Koldul. Mellette másik öregember, irigy szemmel, sóvárgó tekintettel nézi a piros-pizkos 1 és 2 koronásokat. Neki alig van belőle...

Hat óra. Kinyitják a nagy rácsos kaput és a rongyos embereket elnyeli a bejáró. A nőket másik kapun bocsátják be. Az épület középső szárnyán ez a fölrás: „Menház a szenvedő emberiségnek.”

Akik számára nem jutott ágy.

A főlvétel simán, egyszerűen bonyolódik le. A megszólitottak bemonadják a nevüket, korukat, születési helyüket és foglalkozásukat. A bemonadás után számot kapnak. Az ágy számát. Először az ufakat veszik föl, azokat, akik előzően nem aludtak a menhelyen. Azután következnek a rendes lakók. Valamikor 6 krajcárért aludtak a menhelyen, ma 40 és 70 fillér a taksa. Nem nagy ár-emelkedés. Egy koronáért még levest is kapnak.

Amikor a 16-os jelentkezik, leveszi a sapkáját és előre lép.

— Kérem, gondnok ur, szeretnék fürdőbe meenni...

A gondnok átnyújtja az utalványt, amelynek fölmutatása után a hajléktalanok ingyen fürdőt kapnak. „Sajnos, nagyon kevés utalványra van szükségünk — jegyezze meg a gondnok. — „Nagyon gyakran nekem kell őket fürdőbe küldenem.”

Az emberek száma fogy. Még három hajléktalan áll kiinn.

— Meglett — mondja a gondnok.

Kinos pillanatok következtek. A toprongyos három szegény könyörögni kezd. Arra kéri a gondnokot, hogy ne küldje őket ki az utcára, mert még hideg az éjszaka és ha kimennek, akkor a rendőrség viszi be őket.

A gondnok magyarázza, hogy hiába kéri őt, ha ágy van, úgy is kiadja és ha nincs, akkor nem érezhető be őket. Végül azzal biztatja őket, hogy holnap okvetlenül sorra kerülnek. És a három szerencsétlen ember eltűnt a

sötét éjszakában...

*

A nők között.

A nők sorában egy asszony szorongott, karján kicsiny gyermekével. Amikor rákerül a sor, a gondnok figyelmezteti, hogy a gyermek egészségére nincs jó hatással a menhelyen való alvás. A szerencsétlen anya megijed, esdekőn pillant a gondnokra és igéri, hogy okvetlenül keres helyet, elhelyezkedik a gyermekével. Ujak kerülnek előre.

— Maga már megint itt van! — feddi a sorost jókáratan a gondnok.

— Sajnos, csak egy napig voltam helyben. Elmentem, mert nem adtak enni.

— Mindig így csinálja — vágott a szavába a mellette álló nő.

— Maga beszél! Hiszen maga is csak egy napig szolgált egy helyen.

— Mit? En 14 napig voltam az utolsó helyemen — felelte önértzetesen a megsértett.

Az asszonyoknál mindig van egy kis esete-paté.

Másállapotos nő jelentkezik. Ismerős arc. Pillanatra összetalálkozik a tekintetünk. Megismerjük. Pár esztendő előtt meztelen találkoztunk. A szép, fiatal leány megszűnt és hajnalban egy garni pizkos szobájában óbredi föl, zomnan az erkölcsrendészetre vitték. A családja kitagadta, a csábítója elhagyta és a tapasztalatlan leány bekerült az élet viharába. Nem züllött el végleg. Eleinte bedobta járt, majd az egyik kávéházban kenyereslánya volt. Most szolgált. Szíve alatt életet hordos.

Lefelé a lejtőn...

Az alsó termekben 40 fillérbe kerül a fekhely. Itt priesceken alsznak. A deszkák tiszták, ugy látszik, naponta surolják. Az emeleten — ide csak a tisztább hajléktalanok kerülnek — vaságyak, tömött szalmazsákkal, pokróc, vánkos és törülköző. Az alsó hálóterembez viszonyítva, valóságos fényűzéses hely. Az emberek ugy ülnek az ágy szélén, mint a győztes katona a meghódított kastélyban. Levest isznak. Jó és izletes. A férfiak frontján még egy különterem is van, ahol az ugynevezett állandó bérlők alsznak. Tágas, szellős szoba, lakói leginkább munkás emberek, akik e nagyvárosban nem talál-tak hajlékot. Az egyik ágyon öszszakállu, ismerős arcu ember vetkőzik. Ügyvéd. Pár év előtt még nagy praxisa volt, a nevével az újságokban találkozhattunk, a tör-

vényszéken is sokat szerepelt. Az orfeum, az éjszakai élet előbb az irodájától fosztotta meg, majd ügyvédsegéd lett. Az élet nemcsak az előrehaladását tépázta meg, hanem a fizikumát is. Ma görnyedt, koravén ember, aki „egészségi okokból“ nem jár most a törvénytársakra. Társai ingerkednek vele, az ügyvéd választékosan replikáz a gunyolódásokra és ha megunja, elhallgat. A delirium tremens nemsokára végez vele.

Argus.